

S PIS TREŚCI

Wstęp	9
Rozdział I	
Kształtowanie się zasady <i>Ecclesia supplet</i>	11
Wprowadzenie	11
1. Dekret Gracjana i prawo dekretałowe.	11
2. Od Soboru Trydenckiego do promulgacji Kodeksu prawa kanonicznego z 1917 roku	17
3. Przebieg prac nad rewizją Kodeksu prawa kanonicznego z 1917 roku.	23
4. Przebieg prac nad kodyfikacją wschodnią	27
Podsumowanie	30
Rozdział II	
Zasada <i>Ecclesia supplet</i> w doktrynie	33
1. Istotne elementy zasady.	33
2. Mechanizm funkcjonowania zasady.	41
3. Zakres stosowania zasady	43
4. Obligatoryjność stosowania zasady	44
5. <i>Ratio legis</i> zasady	46
6. Tytuł pozorny	47
7. Warunki stosowania zasady	50
7.1. Błąd powszechny	50
7.1.1. Błąd powszechny w ogólności	50
7.1.2. Błąd faktyczny	52
7.1.3. Błąd powszechny w znaczeniu prawnym	54
7.2. Wątpliwość	57

7.3. Kwestie szczegółowe	60
7.3.1. Błąd powszechny a wątpliwość	60
7.3.2. Problem godziwości korzystania z jurysdykcji w przypadku błędu powszechnego oraz wątpliwości pozytywnej i prawdopodobnej	61
8. Zasada <i>Ecclesia supplet</i> a akty niejurysdykcyjne	62
8.1. Sakrament pokuty i pojednania	63
8.2. Sakrament bierzmowania	69
8.3. Małżeństwo	71
8.4. Inne przypadki	74
Podsumowanie	75

Rozdział III

Zasada <i>Ecclesia supplet</i> w orzecznictwie Roty Rzymskiej	79
Wprowadzenie	79
1. Uzasadnienia prawne wyroków	79
1.1. Funkcjonowanie instytucji <i>Ecclesia supplet</i>	79
1.2. Warunki uzupełnienia władzy.	82
1.2.1. Błąd powszechny.	82
1.2.1.1. Błąd a figury jemu podobne i ich relewantność	82
1.2.1.2. Błąd powszechny w ogólności	85
1.2.1.3. Formy błędu powszechnego	89
1.2.1.4. Wymogi szczegółowe uzupełnienia uprawnienia do asystowania przy zawieraniu małżeństwa w przypadku wystąpienia błędu powszechnego	102
1.2.2. Wątpliwość	104
1.2.2.1. Wątpliwość pozytywna i prawdopodobna	105
1.2.2.1.1. Wątpliwość pozytywna	105
1.2.2.1.2. Wątpliwość prawdopodobna	106
1.2.2.2. Wątpliwość prawna oraz faktyczna	108
2. Uzasadnienia faktyczne.	109
2.1. Wyrok c. Pucci z 9 lutego 1967 roku	109
2.2. Wyrok c. Canals z 26 listopada 1969 roku	111
2.3. Wyrok c. Abbo z 15 kwietnia 1970 roku	114

2.4. Wyrok c. Canals z 19 kwietnia 1971 roku	116
2.5. Wyrok c. Abbo z 16 grudnia 1971 roku	119
2.6. Wyrok c. Pompedda z 17 kwietnia 1972 roku	122
2.7. Wyrok c. Pinto z 11 grudnia 1972 roku	124
2.8. Wyrok c. Hout z 24 maja 1973 roku	126
2.9. Wyrok c. Anné z 24 lipca 1973 roku	128
2.10. Wyrok c. Canals z 17 listopada 1973 roku	129
2.11. Wyrok c. Masala z 25 marca 1974 roku	130
2.12. Wyrok c. Bruno z 22 lutego 1980 roku	131
2.13. Wyrok c. Serrano Ruiz z 29 kwietnia 1983 roku	134
2.14. Wyrok c. Stankiewicz z 12 grudnia 1992 roku	137
2.15. Wyrok c. Pompedda z 14 lutego 1997 roku	139
2.16. Wyrok c. Defilippi z 9 listopada 2000 roku	142
2.17. Wyrok c. Pinto z 5 lipca 2002 roku	143
2.18. Wyrok c. Caberletti z 12 czerwca 2003 roku	144
2.19. Wyrok c. Sciacca z 24 października 2003 roku	144
2.20. Wyrok c. Alwan z 15 lutego 2007 roku	145
Podsumowanie	148
1. Błąd powszechny	150
1.1. Błąd powszechny faktyczny.	150
1.2. Błąd w znaczeniu prawnym.	152
2. Wątpliwość	153
3. Delegacja do asystowania przy zawieraniu małżeństwa w poszczególnym przypadku	154
Zakończenie	157
Wykaz ważniejszych skrótów.	164
Bibliografia	165
Resume	
Complementary authority for common error and positive and probable doubt in ecclesiastical law	179
Contents	181